

A Magyar Kommunikációtudományi Társaság észrevételei a média működését érintő törvényhozási folyamattal kapcsolatban

(Rövid összefoglaló)

A Magyar Kommunikációtudományi Társaság (MKTT) megalakulásakor azt a fő célt tűzte ki maga elé, hogy segíti, ösztönzi, és részint szervezi a magyarországi kommunikációkutatást. A Társaság emellett folyamatosan figyelemmel kíséri, és szakmai javaslataival segíti a kommunikáció és a média területét érintő szabályozási folyamatokat, törvényjavaslatokat. Ennek szellemében fogalmazta meg álláspontját 2009 januárjában is az akkori médiatörvény-javaslatlal kapcsolatban. A Társaság ezúttal a 2010. augusztus 31-én részletes vitára bocsátandó, T/363. számú, *A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló törvényjavaslattal* kapcsolatban teszi közzé szakmai észrevételeit, az eredetileg benyújtott képviselői indítvány alapján és a benyújtott módosítók figyelembevételével. Az MKTT tudományos testületként, azért látta fontosnak, hogy jelen véleményének hangot adjon, mert a kommunikáció- és médiatudomány mai megállapításai jelentős mértékben eltérnek attól a képtől, amelyet a most vitatott javaslatok sugallnak a médiáról és médiahasználóról, ami erősen befolyásolhatja a törvényhozás eredményességét, emellett a tervezet más pontjai a sajtószabadságot veszélyeztető javaslatokat is tartalmaznak.

Az MKTT három kérdéskör mentén elemzi a T/363. számú törvényjavaslatot. Az első blokk a törvényhozónak a médiával és médiahasználóval kapcsolatos megközelítését veszi górcső alá. Míg 1995-ben a médiatörvény megalkotásakor az internet a magánháztartásokban gyakorlatilag nem volt jelen, ma a háztartások több mint 50%-a rendelkezik internet hozzáféréssel. Ennek ellenére, a most tárgyalt tervezet statikus médiát feltételez és passzív nézőt. A Társaság szeretné felhívni a törvényalkotó figyelmét a késő-modern mediakörnyezet fontos változásaira, valamint a médiatudatos médiapolgár fogalmára, ugyanis a modern technológiák teljességére kiterjedő, új szabályozás megvalósításának sikere kétséges, ha a jogszabály-tervezet kidolgozójának nincs korszerű, koherens képe a médiáról és a befogadó viselkedéséről.

A Társaság emellett azt is hangsúlyozni kívánja, hogy jelen törvényjavaslat szabályozási törekvése nem képes a meglévő jogszabályi keretnél egyértelműbb, az uniós előírásokat és a mediakörnyezeti átalakulásokat figyelembevevő jogszabályi környezetet teremteni. A törvénytervezet több helyen hivatkozik az audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtása tárgykerében született európai uniós normákra, kiemelten az *AVMSZ irányelvre*, azonban nem vesz arról tudomást, hogy az irányelv – szemben a médiatörvény-javaslatlal – nem vonatkozik sem a rádiózásra, sem a szöveges internetre. A tervezet tehát szélesebb körre terjeszti ki hatókörét, anélkül, hogy a kulcsfontosságú fogalmakat pontosan definiálná.

Harmadikként az MKTT a törvényjavaslatban szereplő két konkrét ügy; a sajtószabadságot is veszélyeztető regisztrációs kötelezettség, valamint a válaszadási jog kapcsán fogalmazza meg szakmai véleményét. Felvetve azt, hogy komoly előre nem látható bonyodalmakhoz vezethet a regisztráció során, a fogalmak pontatlan meghatározásából fakadóan az internetes blogok, fórumok, hozzászólások besorolása, valamint milyen veszélyekkel járhat a szerkesztői szabadságot is korlátozó, a véleményekre adható válaszok kötelező publikációja a válaszadási jog hatálybalépése esetén.

Az MKTT észrevételei részletesen és további információk:
www.communicatio.hu/mktt/

Budapest, 2010. augusztus 23.

Magyar Kommunikációtudományi Társaság